

Danskerne tror ikke, at samfundet er bedre om 10 år

Folkestyret er dårligt til at løse de problemer, der optager befolkningen. Danskerne er hverken imponerede over fortidens politiske reformer eller overbevist om, at samfundet bliver bedre i fremtiden.

Resumé

- 80 pct. af danskerne tror ikke, at samfundet er bedre om 10 år.
- Næsten halvdelen af danskerne mener ikke, at de seneste 10 års reformer, har gjort samfundet bedre – 21 pct. ved ikke, hvad de skal mene.
- Demokratiets evne til at løse de problemer, der optager borgerne, scorer lavt på en skala fra 0-10.

Indledning

Et velfungerende demokrati tackler de vilde problemer, samfundet står overfor. I de senere år har politikere, embedsmænd og eksperter imidlertid peget på, at politiske beslutninger for sjældent gør en forskel i praksis.¹

INVI – Institut for vilde problemer er en non-profit, uafhængig tænketank, der bidrager til at gentænke, hvordan vi udformer og udruller politik. Vi samler, udtænker og tester nye tilgange til samfundets særligt genstridige og grænseoverskridende problemer – vi kalder dem vilde problemer.

Faktaboks: Hvad er vilde problemer?

Vilde problemer er de samfundsproblemer, hvor der hverken findes enighed om definitionen eller løsningen. Det er problemer som mangel på arbejdskraft, mental mistrivsel, klimaforandringer og meget mere.

Begrebet blev introduceret af Horst Rittel og Mel Webber i 1973 under navnet 'wicked problems' og bliver ofte brugt i forskningslitteraturen.²

Tænketanken INVI har i samarbejde med Epinion spurgt en repræsentativ stikprøve på 1.029 danskere til deres mening om det danske demokratis problemløsningsevner.

---

¹ Dybvad-udvalget. (2023). *Bedre samspil mellem Folketing, regering, embedsværk og medier*. Djøf.

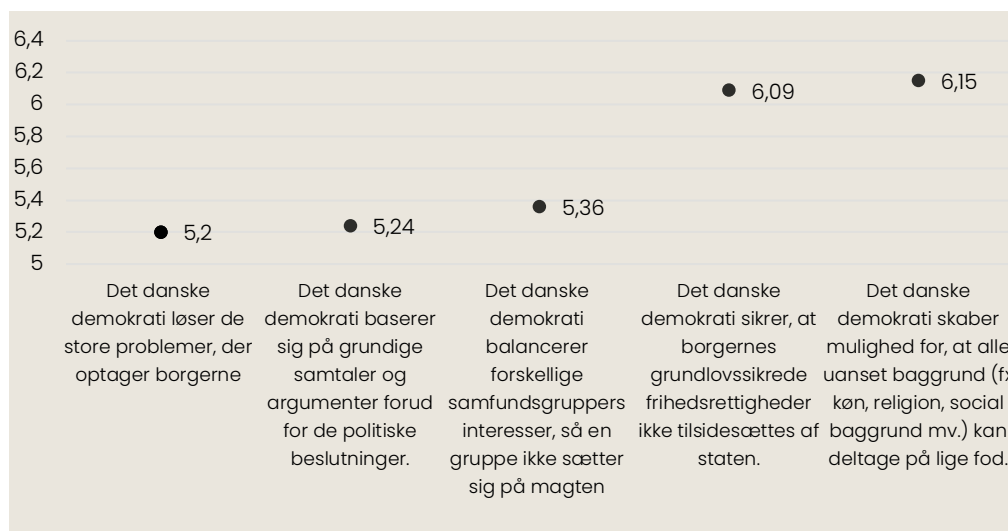
Bruhn, Overgaard & Lønstrup. (2023). *Politikere, embedsmænd og eksperter i opråb efter Ellemanns sygemelding: Vi er nødt til at skrue ned for tempoet i politik*. Altinget

² Rittel, H. W. J. & Webber, M. M. (1973). "Dilemmas in a General Theory of Planning". *Policy Sciences*, 4, 155–169.

Ringe tillid til demokratiets problemløsningsevner

Resultaterne i figur 1 viser, hvordan danskerne mener, at demokratiet er dårligt til at løse samfundets store problemer i sammenligning med at sikre grundlovsrettigheder og mulighed for deltagelse. På en skala fra 0 til 10, der dækker over, hvor godt hvert udsagn passer på det danske demokrati, scorer evnen til problemløsning kun 5,2.

Figur 1: Danskernes opfattelse af demokratiet

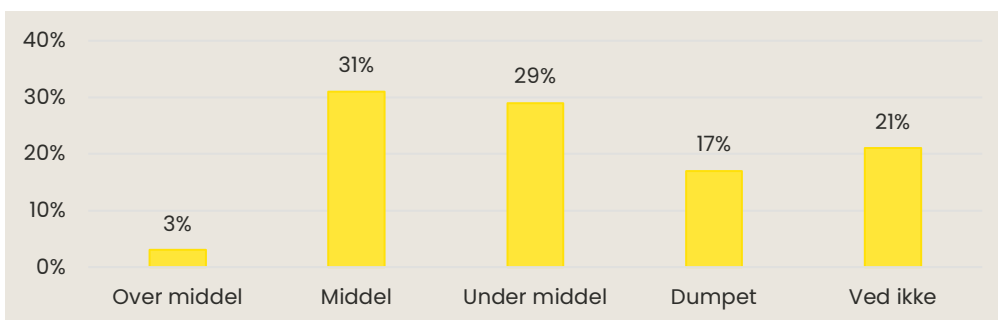
Spørgsmålsformulering: I hvilken grad, synes du, følgende udsagn passer på Danmark? (0 = passer slet ikke, 10 = passer fuldstændig)

Samme tendens ses i figur 2. Danskerne mener ikke, at de seneste 10 års reformer har gjort det danske samfund bedre. Omvendt tror de heller ikke, det bliver bedre i fremtiden. Som figur 3 viser, tror 80 pct. af danskerne ikke, at samfundet er bedre om 10 år. Tallet er urovækkende i sig selv, men er samtidig lavt i europæisk sammenhæng³ og antyder en negativ udvikling over de seneste år⁴.

³ Gallup. (2022). *Do we live better than our parents? And what about our children?*

⁴ Burhøi. (2016). *Danskerne tror ikke på bedre velfærd i fremtiden – tværtimod*. Berlingske

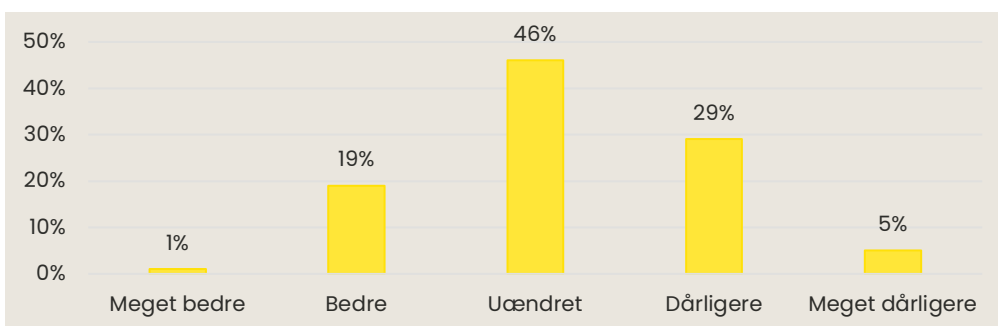
Figur 2: Danskernes karakterer til de seneste 10 års reformer

Spørgsmaalsformulering: Overordnet set, hvilken karakter vil du give reformerne ift., hvor godt de er lykkedes med at gøre det danske samfund bedre?

Note: Spørgsmålet forinden var "Nævn maks tre reformer, som du ved, er blevet gennemført inden for de seneste ca. 10 år".

Figur 3: Danskernes tro på om samfundet er bedre om 10 år

Spørgsmaalsformulering: Hvis du forestiller dig det danske samfund om ti år og sammenligner det med i dag. Tror du så, at samfundet om 10 år er.

Konklusion

Ifølge danskerne er demokratiet dårligt til at tackle samfundets vilde problemer. De seneste 10 års reformer er i overvejende grad ikke lykkedes med at gøre samfundet bedre, og troen på fremskridt er minimal.

Danskernes meninger kan ses som symptom på, at dansk politik er sandet til, når det kommer til at løse samfundets vilde problemer. INVI vurderer, der er behov for at gentænke, hvordan vi udformer og udruller politik.

Metode

Denne rapportering er udarbejdet på baggrund af i alt 1.029 gennemførte interview med repræsentativt udvalgte danskere på 18 år og derover. Undersøgelsen er gennemført af Epinion som en webbaseret panelundersøgelse i perioden 6. juni - 14. juni 2023.

Efter dataindsamlingen foregår en såkaldt vejning (post-stratifikation) af det samlede datamateriale, så sammensætningen af svarpersoner i stikprøven afspejler den danske vælgerbefolknings sammensætning målt på køn, alder, uddannelse, region og politisk tilhørsforhold (dvs. stemme ved seneste folketingsvalg). Den beregnede statistiske usikkerhed tager højde for dette.

Rapporten viser undersøgelsens resultater i form af figurer. Figurerne viser nogle steder resultaterne som procenttal, dvs. andele af befolkningen (18 år+) eller de respektive undergrupper af befolkningen. I nogle tilfælde kan tabellerne summere til mere end 100 %, hvilket skyldes respondentens mulighed for at afgive flere svar ved det pågældende spørgsmål. Den maksimale stikprøveusikkerhed på de samlede resultater er +/- 3,4 procentpoint.

Det bemærkes, at denne undersøgelse alene er udtryk for et kvantitativt (statistisk) øjebliksbillede af vælgerbefolkningens stillingtagen, som giver et solidt fingerpraj om dennes umiddelbare mening/holdning. Der ikke tale om en udtømmende afdækning af emnet/spørgsmålet, og undersøgelsen bør tolkes og anvendes med dette in mente.

Undersøgelsen må kun offentliggøres med følgende kildeangivelse:
Analyse fra tænketanken INVI i samarbejde med Epinion.

Undersøgelsen er blevet kvalitetssikret af Asmus Leth Olsen, professor ved Københavns Universitet, Martin Vincæs Larsen, Lektor ved Aarhus Universitet, og Thorkil Klint, Epinion, der skal have stor tak for værdifulde input.